

Sygn.akt III AUa 982/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Alicja Sołowińska

Sędziowie: SO del. Elżbieta Rostół (spr.)

SA Bohdan Bieniek

Protokolant: Emilia Janucik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2016 r. w B.

sprawy z odwołania S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 23 czerwca 2015 r. sygn. akt IV U 557/15

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 982/15

UZASADNIENIE

S. K. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 5 marca 2015 r., którą odmówiono mu prawa do emerytury. Wskazał, że legitymuje się 15 letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, bowiem należy również uwzględnić okres jego zatrudnienia w Nadleśnictwie S. w charakterze traktorzysty w okresie od 15 maja 1976 r. do 29 kwietnia 1977 r. oraz w Browarach (...) w O. w okresie od 1 kwietnia 1988 r. do 31 grudnia 1998 r., gdzie świadczył pracę na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania. Podnosił, że ubezpieczony udowodnił, iż przepracował w szczególnych warunkach jedynie 4 lata 9 miesięcy i 28 dni z wymaganego okresu 15 lat. Podniósł także, że w decyzji błędnie podano, iż do okresu pracy w warunkach szczególnych nie został uwzględniony okres zatrudnienia w Nadleśnictwie S. w okresie od 15 maja 1976 r. do 29 kwietnia 1977 r. W rzeczywistości nie został zaliczony do stażu pracy w warunkach szczególnych jedynie okres po 29 kwietnia 1977 r. z uwagi na brak świadectwa pracy w szczególnych warunkach na dalszy okres.

Wyrokiem z dnia 23 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał S. K. prawo do emerytury od 4 lutego 2015 r., zaliczając do okresu pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w

(...) Browary (...) sp. z o.o. w O. od 1 grudnia 1987 r. do 31 grudnia 1998 r. Rozstrzygnięcie to zostało oparte na następujących ustaleniach faktycznych.

S. K. urodził się (...), legitymuje się wymaganymi 25 latami okresów składkowych i nieskładkowych liczonymi na dzień 1 stycznia 1999 r., nie przystąpił do OFE. Świadczył pracę w warunkach szczególnych:

- w okresie od 20 grudnia 1979 r. do 30 czerwca 1980 r. na stanowisku mechanika samochodowego wykonującego pracę w kanałach remontowych w Państwowej (...) Oddział Osobowy w O., (świadcstwo pracy w warunkach szczególnych k.9 akt ZUS),

- w okresie od 1 lipca 1980 r. do 31 października 1983 r. na stanowisku kierowcy autobusu o liczbie miejsc siedzących powyżej 15 remontowych w Państwowej (...) Oddział Osobowy w O. (świadcstwo pracy w warunkach szczególnych k.10 akt ZUS),

- w okresie od 15 maja 1976 r. do 29 kwietnia 1977 r. w Nadleśnictwie S. w S. w charakterze traktorzysty (świadcstwo pracy w warunkach szczególnych k.7 akt ZUS)

W okresie od 30 kwietnia 1977 r. do 12 kwietnia 1973 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. Od 2 maja 1979 r. podjął pracę w Nadleśnictwie B. (przeniesiony w ramach reorganizacji z Nadleśnictwa S.) pracując nadal w tym samym miejscu i na tym samym stanowisku do 31 sierpnia 1979 r.

Dnia 9 grudnia 1982 r. skarżący uzyskał prawo jazdy kategorii C zaś dnia 1 października 1991 r. prawo jazdy kategorii CE. Poczynając od 1 listopada 1983 r. podjął pracę w Zakładach (...) w O. na stanowisku kierowcy w pełnym wymiarze czasu pracy. Początkowo obsługiwał samochód dostawczy Tarpan, pełnił obowiązki kierowcy dyrektora oraz wykonywał czynności mechanika pojazdów. Na swój wniosek został przeniesiony z dniem 1 grudnia 1987 r. do pracy w Browarze (...) na stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony – S. (...). Na powyższym stanowisku świadczył pracę nieprzerwanie do 27 lipca 2004 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przy czym od 16 stycznia 1990 r. do końca zatrudnienia obsługiwał samochody ciężarowe powyżej 3,5 tony przejęte od pracownika F. – J. i Stara. Samochodami tymi codziennie rozwoził piwo na terenie Polski.

W dniu 28 lipca 2004 r. pracodawca wystawił skarżącemu świadectwo pracy w szczególnych warunkach. Jego treść wskazuje, że wykonywał on pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym 3,5 tony w okresie od 1 kwietnia 1988 r. do 31 lipca 1989 r. oraz od 16 stycznia 1990 r. do 27 lipca 2004 r.

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z przepisem art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet oraz 65 lat – dla mężczyzn
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tej ustawy, wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn.

Ponadto emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa .

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U., nr 8, poz. 43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach,

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy (§ 2 ust. 1 rozporządzenia).

Sąd Okręgowy wskazał, że w rozpoznawanej sprawie poza sporem było to, że wnioskodawca osiągnął wiek emerytalny, legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym, nie przystąpił do OFE. Spór sprowadzał się do ustalenia czy wnioskodawca legitymuje się 15 letnim okresem pracy w szczególnych warunkach. Bezsprawnie wnioskodawca na dzień wydania zaskarżonej decyzji udowodnił łącznie 4 lata, 9 miesięcy i 28 dni pracy w warunkach szczególnych. Powyższe wynika zarówno z treści zaskarżonej decyzji jak i odpowiedzi na odwołanie. Ponadto na rozprawie w dniu 13 maja 2015 r. pełnomocnik organu rentowego przyznał, że zaliczając do stażu pracy w warunkach szczególnych okres zatrudnienia w takim charakterze od 1 kwietnia 1988 r. do 31 grudnia 1998 r., wliczając również przerwę wskazaną przez (...) Browary (...) spółka z o.o. w O. od 1 sierpnia 1989 r. do 15 stycznia 1990 r. - skarżący będzie się legitymował 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Taki sam wynik nastąpi przy zaliczeniu skarżącemu do pracy w warunkach szczególnych okresu pracy wskazanego w świadectwie pracy w warunkach szczególnych z dnia 28 lipca 2004 r. (z przerwą) przy założeniu, że odliczeniu z tego okresu nie podlegają okresy niezdolności do pracy po 1991 r.

Dalej Sąd wskazywał, że ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie zawiera katalogu prac uznawanych za prace wykonywane w szczególnych warunkach, odsyłając w tej mierze do przepisów w/w rozporządzenia Rady Ministrów, które szczegółowo określa warunki nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym. Rozporządzenie te w załączniku zawiera szczegółowe zestawienie prac uznawanych przez ustawodawcę za prace w szczególnych warunkach, przy czym poszczególne prace pogrupowane są w określone kategorie. Decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma zatem możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji wymienionych w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia. Zgodnie z Działem VIII poz.3 wykazu A, stanowiącego załącznik do tego rozporządzenia za pracę w szczególnych warunkach uznaje się prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07; z dnia 19 września 2007 r., III UK 38/07; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07 z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07 i z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08).

Sąd pierwszej instancji stwierdził, że nie budzi wątpliwości, iż skarżący świadczył pracę w takim charakterze nieprzerwanie od 1 grudnia 1987 r. do 31 grudnia 1998 r., co wynika wprost z relacji przesłuchanych świadków i odwołującego i pozostaje w zgodzie z treścią dokumentów płacowo - osobowych zgromadzonych w aktach osobowych wnioskodawcy z tego okresu, których autentyczności nie zakwestionowała żadna ze stron. Zeznania świadków uznał za wiarygodne z uwagi na ich spójność i wzajemne uzupełnianie jak też nie odmówił wiarygodności zeznaniom wnioskodawcy, bowiem korespondowały one z przebiegiem zatrudnienia odtworzonym przez świadków. Ponadto pracę wnioskodawcy w warunkach szczególnych w okresie od 1 kwietnia 1988 r. do 31 lipca 1989 r. oraz od 16 stycznia 1990 r. do 27 lipca 2004 r. potwierdził także pracodawca (...) Browary (...) spółka z o.o. w O. w wystawionym świadectwie pracy. W ocenie Sądu Okręgowego wskazana w tym świadectwie przerwa w zatrudnieniu wnioskodawcy w warunkach szczególnych nie wynika jednak ani z akt osobowych, ani z zeznań świadków i wnioskodawcy. Oceny tej nie zmienia fakt, że wnioskując o wydanie zaświadczenia o pracy w takich warunkach skarżący powołał się na datę 16 styczeń 1990 r. jako dzień przejścia samochodu ciężarowego po innym pracowniku. Niemniej, nie oznacza to, że we wcześniejszym okresie nie wykonywał takiej pracy na innym samochodzie ciężarowym o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Ponadto sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę, że w treści powyższego

świadczenia błędnie określono początek okresu pracy wnioskodawcy na stanowisku kierowcy w/w pojazdów. Zarówno dokumentacja osobowa jak i relacje świadków przemawiają za uznaniem, że już od dnia 1 grudnia 1987 r. skarżący wykonywał wskazaną pracę. Sąd Okręgowy wskazał, że wobec spełnienia przesłanki 15 lat pracy w warunkach szczególnych nie analizował charakteru zatrudnienia wnioskodawcy w Nadleśnictwie B. w okresie od 2 maja 1979 r. do 31 sierpnia 1979 r., albowiem stało się to bezprzedmiotowe. Łącznie bowiem przy zliczeniu okresów uwzględnionych przez organ rentowy tj. od 20 grudnia 1979 r. do 31 października 1983 r., od 15 maja 1976 r. do 29 kwietnia 1977 r. oraz okresu zatrudnienia w (...) Browary (...) spółka z o.o. w O. od 1 grudnia 1987 r. do 31 grudnia 1998 r. wnioskodawca posiada łączny staż pracy w warunkach szczególnych w wysokości 15 lat 10 miesięcy i 18 dni. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w wyroku, przyznając świadczenie od dnia spełnienia przez skarżącego ostatniej przesłanki – ukończenia 60 lat.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. zaskarżył powyższy wyrok w całości zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233§ 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. polegające na niewyjaśnieniu rozbieżności co do stanowiska wnioskodawcy w okresie zatrudnienia w nadleśnictwie S. od 15 maja 1976 r. do 29 kwietnia 1977 r. wynikającego z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a w konsekwencji nieuprawnionym przyjęciu za organem rentowym, że wnioskodawca we wskazanym okresie pracował w warunkach szczególnych na stanowisku traktorzysty a nie na stanowisku pomocnika traktorzysty, na którym praca nie stanowi pracy w warunkach szczególnych.

2. naruszenie prawa materialnego tj. art. 184 ust. 1 pkt 1, art. 32ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 2 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na ustaleniu prawa do emerytury osobie nie spełniającej przesłanki posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Wskazując na powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji organu rentowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu.

W uzasadnieniu apelacji wskazał, że Sąd Okręgowy za organem rentowym uznał okres zatrudnienia wnioskodawcy od 15 maja 1976 r. do 29 kwietnia 1977 r. w Nadleśnictwie S. za okres pracy w warunkach szczególnych, podczas gdy prawidłowa analiza zebranych dokumentów nie potwierdza słuszności takiego stanowiska. Z dokumentów tych wynika bowiem, że w powyższym okresie wnioskodawca pracował na stanowisku pomocnika traktorzysty. Bez zaliczenia tego okresu, nie legitymuje się on 15- letnim okresem wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Dodatkowo w uzasadnieniu apelacji organ rentowy wskazał, że okresy zwolnień lekarskich przypadające po 14 listopada 1991 r. są okresami nieskładkowymi, niezaliczanymi do stażu pracy w warunkach szczególnych. W tym zakresie organ rentowy nie podziela stanowiska Sądu Najwyższego, wyrażonego w wyroku z dnia 23 kwietnia 2010 r., sygn. II UK 313/09 oraz z dnia 14 czerwca 2012 r., sygn. I UK 1/12 i uważa, że do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach nie należy doliczać okresów niezdolności do pracy skarżącego. Dotyczy to okresu pracy wnioskodawcy w (...) Browary (...) spółka z o.o. w O..

W odpowiedzi na apelację S. K. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej. Z ostrożności procesowej wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków celem potwierdzenia, że w okresie zatrudnienia od 15 maja 1976 r. do 29 kwietnia 1977 r. w Nadleśnictwie S., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę traktorzysty.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje.

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Rozpoznając niniejszą sprawę, Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz właściwie zastosował przepisy prawa materialnego, tj. przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz.748 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne oraz wykładnię przepisów.

W niniejszej sprawie apelujący S. K. ubiega się o emeryturę w oparciu o podstawę prawną przewidzianą w art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 tej ustawy, jeżeli w dniu jej wejścia w życie (czyli 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tej ustawy tj. 25 lat dla mężczyzn. Warunkiem uzyskania przez ubezpieczonego prawa do emerytury w oparciu o art. 32 ust. 1 powołanej ustawy w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykazanie, że spełnia on następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiety i 60 lat dla mężczyzny i ma wymagany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W sprawie bezsporne jest, że wnioskodawca ukończył 60 rok życia, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej posiadał ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Kwestią sporną w niniejszej sprawie było legitymowanie się przez S. K. wymaganym, co najmniej 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, co warunkowało przyznanie prawa do emerytury na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Przypomnieć należy, że w zaskarżonej decyzji organ rentowy uznał, że S. K. udowodnił na dzień 1.01.1999 r. okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach w łącznym wymiarze 4 lata 9 miesięcy i 28 dni, w tym okres pracy od 15 maja 1976 r. do 29 kwietnia 1977 r. na stanowisku traktorzysty w Nadleśnictwie S.. Natomiast Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego uznał, że zaliczeniu do stażu pracy w szczególnych warunkach podlega okresy pracy wnioskodawcy od 1 grudnia 1987 r. do 31 grudnia 1988 r. w (...) Browary (...) spółka z o.o. w O. na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Innych okresów pracy poza tymi, które zostały uznane przez organ rentowy i okresem pracy w (...) Browary (...) spółka z o.o. w O. Sąd Okręgowy nie badał. Uznał, że jest to bezprzedmiotowe wobec udowodnienia 15-letniego okresu pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do podniesionego w apelacji zarzutu naruszenia przepisu prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c. i 227 k.p.c. należy uznać go za niezasadny. Przepis art. 233 § 1 k.p.c. uprawnia sąd do oceny wiarygodności mocy dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału. W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozpoznając niniejszą sprawę, sąd pierwszej instancji przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe na okoliczność ustalenia charakteru pracy wnioskodawcy w spornym okresie zatrudnienia, dopuszczając zgłoszone przez wnioskodawcę dowody z zeznań świadków. Sąd Okręgowy dokonał też analizy dokumentacji pracowniczej znajdującej się w aktach osobowych S. K.. Ocena materiału dowodowego została dokonana w sposób bezstronny, zgodnie z zasadami wiedzy i logicznego rozumowania oraz doświadczeniem życiowym.

Sąd Okręgowy miał prawo oprzeć się na świadectwie pracy z dnia 13 lutego 2014 r., niekwestionowanym przez organ rentowy, na podstawie którego sam organ uznał, że okres świadczenia pracy na stanowisku kierowcy ciągnika od 15 maja 1976 r. do 29 kwietnia 1977 r. w Nadleśnictwie S., należy zaliczyć wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych. Świadectwo te zostało wystawione przez pracodawcę i spełniało wymogi formalne (k. 7 akt ZUS). Z informacji tego Nadleśnictwa wynika ponadto, że świadectwo te zostało wydane na podstawie list płac, które znajdują się w archiwum Nadleśnictwa. Akta osobowe w ramach reorganizacji Lasów Państwowych zostały przekazane do Nadleśnictwa B. (k. 8 akt ZUS), gdzie uległy zniszczeniu w 1991 r. w czasie pożaru budynku Nadleśnictwa B.. Jedyną zachowaną dokumentacją to właśnie listy płac, na podstawie których zostało wystawione wyżej wskazane świadectwo pracy (k. 19 akt ZUS).

Ponieważ organ rentowy dopiero w apelacji zakwestionował te świadectwo pracy, sąd drugiej instancji uzupełnił postępowanie dowodowe. Pismo z dnia 4 lutego 2015 r. (k. 19 akt ZUS) wskazuje, że S. K. w 1979 r. w ramach reorganizacji został przeniesiony z Nadleśnictwa S. do Nadleśnictwa B., pracując nadal w tym samym miejscu i na tym samym stanowisku. Organ rentowy w apelacji podniósł, że w aktach kapitału początkowego znajduje się świadectwo pracy z dnia 31 sierpnia 1979 r., z którego wynika, iż wnioskodawca w okresie od 2 maja 1979 r. do 31 sierpnia 1979 r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Nadleśnictwie B. – w K. na stanowisku pomocnika traktorzysty (k. 6 akt kapitału). W ocenie organu rentowego, okoliczność ta w powiązaniu z pismem z dnia 4 lutego 2015 r. wskazuje, że również wcześniej, w kwestionowanym obecnie przez ZUS okresie, wnioskodawca pracował na takim stanowisku, tj. pomocnika traktorzysty. Niemniej jednak organ rentowy pominął treść świadectwa pracy z dnia 14 października 1982 r., z którego wynika, że wnioskodawca w okresie od 15 maja 1976 r. do 31 sierpnia 1979 r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy (k. 5 akt kapitału).

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny dopuścił dowód z zeznań zawnioskowanych przez S. K. świadków oraz dowód z jego zeznań na okoliczność charakteru pracy wnioskodawcy w Nadleśnictwie S. i Nadleśnictwie B. w latach 1976- 1979. Z zeznań świadków C. K. (1) i J. F. (1) wynika, że pracowali oni w powyższych latach z wnioskodawcą w obu nadleśnictwach. Wnioskodawca pracował jako traktorzysta na ciągniku, którym zrywał drzewa i woził je na składnicę do W.. Zatem zajmował się zrywką i transportem drewna, w krótszych kawałkach o długości 1m- 1,20 m. Czynności te wykonywał w sezonie martwym czyli zimą. Transport odbywał się częściowo drogą leśną a częściowo drogą publiczną. Poza sezonem zrębu drewna wnioskodawca wykonywał na ciągniku pasy przeciwpożarowe oraz przygotowywał glebę do zalesienia. Wszystkie te czynności wykonywał na ciągniku, który był do niego przypisany i za który ponosił odpowiedzialność. W czasie pracy w Nadleśnictwie S. wnioskodawca był w wojsku. Po powrocie z wojska podjął pracę w Nadleśnictwie B., gdyż w międzyczasie nastąpiła reorganizacja (zeznania C. K. i J. F. – k. 53 odw. – 54odw.). Z zeznań wnioskodawcy wynikało, że w połowie maja 1976 r. został on zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Nadleśnictwie S. jako traktorzysta. Obowiązki te wykonywał w leśniczówce P.. W ramach tych obowiązków jako traktorzysta dokonywał zrywki drewna, wykonywał pasy przeciwpożarowe, latem wyciągał ciągnikiem suche drzewo do drogi gruntowej. Drzewo woził do składnicy w W. a odległość 12 km pokonywał poruszając się głównie drogą publiczną. Zeznał, że w leśniczówce P. był jedynym traktorzystą i innej pracy nie wykonywał. Po powrocie z wojska, nastąpiła zmiana struktury organizacyjnej Lasów Państwowych i swoją pracę, tożsamą jak dotychczasową, wykonywał w Nadleśnictwie B.. W załadunku drewna czasami pomagali mu pomocnicy ale w większości sam ładował zerwane drzewo na przyczepę. Zeznał, że nie potrafi powiedzieć dlaczego w jednym ze świadectw pracy wpisano mu, że był pomocnikiem traktorzysty, gdyż takich czynności nie wykonywał. Przez cały w/w czas był kierowcą ciągnika (k. 54 odw- 55). Sąd Apelacyjny oceniając powyższe zeznania uznał, że są one wiarygodne bowiem odzwierciedlają rzeczywisty stan rzeczy związany z charakterem pracy wnioskodawcy. Świadców w latach 1976- 1979 pracowali razem z wnioskodawcą, co wynikało z przedłożonych przez nich na rozprawie dokumentów. Jeżeli nawet z uwagi na upływ czasu świadek C. K. (1) nie pamiętał czy wnioskodawca w tym czasie odbywał służbę wojskową, nie ma to znaczenia dla oceny charakteru pracy wnioskodawcy i wykonywanych przez niego czynności. W tym zakresie świadkowie mieli pewność a ich zeznania, bazując na zasadzie bezpośredniości, Sąd Apelacyjny ocenił jako wiarygodne. Nadto należy podkreślić, że zeznania zarówno świadków jak i wnioskodawcy znajdują potwierdzenie w zachowanych listach płac, które były sporządzane w analizowanym okresie, co wynika to z pisma Nadleśnictwa B. złożonego na k. 19 akt ZUS.

Tym samym w ocenie Sądu Apelacyjnego wnioskodawca udowodnił, że w okresie od 15 maja 1976 r. do 29 kwietnia 1977 r. oraz od 2 maja 1979 r. do 31 sierpnia 1979 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych, które zostały wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dziale VI pkt 2 – prace przy zrywce i wywóźce drewna z lasu oraz dziale VIII pkt 3 – prace kierowców ciągników. Zaliczenie powyższych okresów łącznie z tymi, które zostały uznane przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji, jak również z okresem pracy wnioskodawcy w (...) Browary (...) spółka z o.o. w O., który to okres został zaliczony do okresów pracy wykonywanej w szczególnych warunkach przez Sąd Okręgowy w Olsztynie,

uprawnia wnioskodawcę do wcześniejszej emerytury. Zliczone okresy wynoszą bowiem łącznie 16 lat 4 miesiące i 28 dni.

Ponadto w ocenie sądu drugiej instancji nie można podzielić stanowiska prezentowanego przez organ rentowy w uzasadnieniu apelacji, że okresy korzystania przez wnioskodawcę z zasiłków chorobowych w czasie zatrudnienia w (...) Browary (...) spółka z o.o. w O. (łącznie 145 dni) nie podlegają zaliczeniu do pracy w szczególnych warunkach. Wskazać należy, że przepis art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na dzień 1 stycznia 1999 r. (a więc na dzień, na który zgodnie z art. 184 ust. 1 tej ustawy dokonuje się oceny spełniania przez ubezpieczonego urodzonego po dniu 31 grudnia 1948 r. warunków do uzyskania prawa do emerytury po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 ustawy emerytalnej) nie zawierał ust. 1a pkt 1, który został dodany dopiero z dniem 1 lipca 2004 r. (ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264) i stanowi, że przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Z uwagi na powyższe brak jest podstaw do zastosowania tego przepisu do okresów pobierania zasiłku chorobowego w czasie zatrudnienia w szczególnych warunkach przypadających od 14 listopada 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. Powyższe stanowisko potwierdził również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 lipca 2011 r., wydanym w sprawie o sygn. I UK 12/11, w którym wskazał, że wykazanie w dniu 1 stycznia 1999 r. określonego w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 tej ustawy obowiązujących po dniu 1 lipca 2004 r. (tekst jedn.: po dniu wejścia w życie tego przepisu). W przepisie powołanego art. 184 ustawodawca utrwalił bowiem sytuację osób, które w dniu wejścia w życie ustawy wypełniły warunki stażu szczególnego i ogólnego i zadeklarował ich przyszłe prawo do emerytury w wieku wcześniejszym. Wobec tego przewidziana w ustawie ekspektatywa prawa do emerytury nie mogła wygasnąć na skutek nowej regulacji ustalania stażu zatrudnienia. Gwarancji przyszłego prawa do emerytury złożonej wobec osób, o których mowa w art. 184 w/w ustawy, ustawodawca nie mógł już naruszyć przez ustalenie innego sposobu wyliczenia ich stażu ubezpieczenia. Pogląd ten wzmacnia ponadto treść art. 32 ust. 4 tej ustawy, odsyłająca w zakresie warunków emerytalnych do przepisów dotychczasowych (obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1999 r.). W tym stanie rzeczy, stwierdzić należy, że przypadające od 14 listopada 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. okresy pobierania przez wnioskodawcę zasiłku chorobowego w czasie zatrudnienia w szczególnych warunkach również należało uwzględnić w okresie zatrudnienia w szczególnych warunkach. Biorąc powyższe pod uwagę, podniesiony w treści uzasadnienia apelacji zarzut naruszenia art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i zaliczenie wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych okresów korzystania przez niego z zasiłków chorobowych należało uznać za chybiony.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 k.p.c.